

Zala Megyei Önkéntes Centrum - Zalai Falvakért Egyesület

Levelezési cím: 8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi u. 10.

Iroda: 8900 Zalaegerszeg, Kossuth u. 47-51. 3. emelet

Telefon/fax: 06 92 511-270 Mobil: 06 70 388-2588

E-mail: onkentes@zalaifalu.axelero.net

www.onkenteszala.hu

www.zalaifalvak.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Hivatkozási szám: TÁMOP-5.5.2-09/3-2009-0011

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A kiadványt szerkesztette:

Zalai IDEA Szociális Szövetkezet

Kiadja:

Zala Megyei Önkéntes Centrum - Zalai Falvakért Egyesület

Felelős kiadó:

Guitprechné Molnár Erzsébet elnök

Nyomdai munkák:

K és V Nyomda Bt.

Zalaegerszeg, 2011

Jó ha tudod az önkéntességről

1. Önkéntességről általában _____	5
2. A Zala Megyei Önkéntes Centrum és az Önkéntes Pont Hálózat _____	8
3. Önkéntes törvény _____	10
4. Önkéntes a szervezetben (Önkéntes menedzsment alapok) _____	17
5. Önkéntesség a szociális, valamint kórházi területen _____	26
6. Vállalati önkéntes közösségek fogadása _____	30
7. Foglalkoztatás és önkéntesség _____	32
8. Önkéntes nyilvántartási lap (minta) _____	34

BEVEZETŐ

Az önkéntes tudást és erőforrást hoz a szervezet életébe, mely segíti azt céljai megvalósításában. A sikeres önkéntes program átgondolt, tudatos szervezeti stratégiát igényel, melyben az önkéntesek helye, szerepe és a velük való együttműködés feltételei pontosan meghatározottak.

Tévhit, hogy az önkéntes ingyen munkaerő, ami a szervezetnek sem anyagi, sem kapacitásbeli ráfordítást nem igényel.

Az önkéntesek, akárcsak a többi munkatárs, hozzáadott értéket, kapacitást képviselnek a szervezetben. Motivációjuk, céltudatosságuk nagymértékben hozzájárul a szervezet működéséhez, szolgáltatásainak bővítéséhez, ugyanakkor ők is saját jogokkal, igényekkel rendelkeznek. Az önkéntesek bevonása és megtartása, a sikeres önkéntes program érdekében meg kell teremteni azokat a feltételeket, melyek a szervezetet alkalmassá teszik az általuk képviselt értékek befogadására.

E sorok szerzői őszintén remélik, hogy e kis füzet Önnek is segít abban, hogy szervezete tudatos(abb) önkéntest fogadó szervezetté válhasson.

Mi is az önkéntesség?

Az Európai Unió országaiban szinte már mindenütt létezik hivatalos definíció az önkéntességre. Mindegyikben közös négy elengedhetetlen kritérium:

- saját elhatározáson alapul, semmiféle külső kényszerítő hatás nem érvényesülhet
- közvetlen anyagi juttatás nem jár érte (bár az önkéntes kiadásai megtéríthetőek)
- a szűkebb értelemben vett családi és baráti körön kívül zajlik
- a közösség számára hasznos, a közjót szolgálja (bár köztudott, hogy az önkéntesség jelentős haszonnal jár az önkéntes személyére nézve is).

Miért fontos az önkéntes tevékenység? Mi motivál Európaszerte több millió embert, hogy önzetlenül segítsen?

- Az emberek az önkéntes tevékenységnek köszönhetően gyakorlatot szereznek, kiszélesítik ismeretségi körüket és gyakran ennek köszönhetően jutnak később fizetett munkahelyhez.
- A fiatalok, pályakezdők szempontjából előnyös, ha első munkahelyi gyakorlatukat segítő környezetben végzik.
- Egyre több piaci szervezet figyel fel arra, hogy szakembereinek önkéntes munkára való ösztönzése elősegíti az alkalmazottak kreativitásának, munkakedvének növekedését, javítja a cég közösségen belüli elismertségét.
- Informális és non-formális tanulási lehetőséget nyújt, az életen át tartó tanulás fontos eszköze.
- Lehetőség az egyének számára, hogy képessé tegyék önmagukat a fejlődésre, az önkifejezésre, kreativitásuk megmutatására.
- A GDP-hez való hozzájárulása a gazdasági tevékenység egészéből való részesedését tekintve is igen jelentős.

A Zala Megyei Önkéntes Centrum és Önkéntes Pont Hálózat

A Zalai Falvakért Egyesület 1990 februárjában alakult. Az elmúlt évek szakmai eredményeinek köszönhetően az egyesület a megye ismert és elismert nonprofit szervezete lett. Alapítóit az aprófalvak lakóinak segítése motiválta, programjait azóta is a vidéki állapotok javítása, az aprófalvas térségek esélyteremtése hívja életre.

A helyi közösségek és a civil mozgalom erősítésének lehetőségét látták az önkéntességben is.

Az egyesület keretei közt működő Önkéntes Központ 2006 óta hirdeti az önkéntesség értékeit.

Zala megyei civil szervezetek bevonásával az országban elsőként kiépítette a központtal azonos szolgáltatásokat kis-települési szinten nyújtó Önkéntes Pontok Hálózatát.

Fő célunk az önkéntes tevékenység társadalmi megbecsültségének emelése a megye sajátosságaihoz illeszkedő programok megvalósításával, innovatív kezdeményezések elindításával. Fontosnak tarjuk az együttműködésre felkészíteni az önkénteseket és az őket fogadó szervezeteket, segíteni őket lehetőségeik, igényeik megfogalmazásában.

A Zalai Megyei Önkéntes Centrum várja mindazok jelentkezését, akik önkéntesként szeretnének gyakorlatot, élményeket, tapasztalatokat szerezni, új készségeket tanulni, új ismeretségekre, barátságokra szert tenni, személyes tapasztalataikat egy jó ügy érdekében állítani, valamint várjuk azon szervezetek jelentkezését, akik szívesen fogadnának önkénteseket, szeretnének felkészült önkéntest fogadó szervezetté válni, vagy szakmai segítséget várnak az önkéntesekkel való együttműködésükhöz, az önkéntes törvény alkalmazásához.

A Zala megyei önkéntes lehetőségekről érdeklődhet a Zala Megyei Önkéntes Centrumban, illetve az egyre több településen megtalálható Önkéntes Pontok egyikénél.

Zala Megyei Önkéntes Centrum Zalai Falvakért Egyesület

Postacím: 8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi u. 10

Iroda: 8900 Zalaegerszeg, Kossuth Lajos utca 47-51.

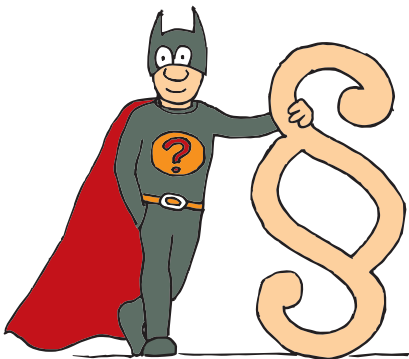
E-mail: onkentes@zalafalu.axelero.net

Telefon: 06 92 511-260

Telefon/fax: 06 92 511-270

Mobil: 06 70 388-2588

Web: www.onkenteszala.hu és www.zalaifalvak.hu

A Közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény (2005. évi LXXXVIII. törvény - Köt.)

KI LEHET ÖNKÉNTES?

Önkéntes bárki lehet. A törvény értelmében Magyarországon önkéntes tevékenységet minden 10. életévét betöltött személy végezhet.

ALKALMAS-E CIVIL SZERVEZETÜNK AZ ÖNKÉNTESÉK FOGADÁSÁRA?

Minden civil szervezet fogadhat önkénteseket, ám a Köt. szerinti közérdekű önkéntesek fogadására nem mindenki jogosult.

Akik fogadhatnak:

- a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása az általa biztosított közszolgáltatások és katasztrófavédelmi feladatai körében;
- a kisebbségi önkormányzat a jogszabályban meghatározott közfeladatai körében;
- a költségvetési szerv az alaptevékenysége körében;
- a magyarországi székhelyű közhasznú, kiemelkedően közhasznú szervezet a közhasznú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;
- a magyarországi székhelyű egyházi jogi személy a hitéleti, a közcélú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;
- szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, illetve intézmény,
- egészségügyi szolgáltató,
- oktatási intézmény,
- felsőoktatási intézmény,
- muzeális intézmény,
- nyilvános könyvtár,
- közlekvéltár,
- nyilvános magánlevéltár,
- közművelődési intézmény.

A fenti fogadó szervezetek csak az alaptevékenységük, közszolgáltatásuk és közhasznú tevékenységük körében fogadhatnak közérdekű önkéntest.

Önkéntes tevékenység a törvény hatályán kívül is végezhető, szervezhető – pl. ingyenes megbízás alapján -, ám a törvényben meghatározott juttatásokat a fogadó szervezet csak akkor nyújthatja járulégmentesen – az önkéntes számára pedig adómentes módon –, ha bejelentkezik a törvény hatálya alá, vagyis a közérdekű önkénteseket fogadó szervezetek nyilvántartásába.

A bejelentési lap letölthető: www.civil.info.hu honlapról.

MILYEN TEVÉKENYSÉGET LÁTHAT EL AZ ÖNKÉNTES?

- amelyre vonatkozóan megfelel a jogszabályokban meghatározott képesítési, egészségügyi, nyilvántartásba vételi és egyéb feltételeknek, valamint
- amelynek ellátását törvény, kormányrendelet vagy miniszteri rendelet nem köti meghatározott jogviszonyhoz, illetve amelynek önkéntessel történő ellátását jogszabály nem zárja ki.

MIKOR NEM VÉGEZHEZET AZ ÖNKÉNTES MUNKÁT?

- Ha fogadó szervezettel fennálló más jogviszony keretében ellenszolgáltatás fejében munkát végez, a munkakörébe tartozó feladatokat a fogadó szervezetnél önkéntes jogviszonyban nem végezheti.
- Ha fogadó szervezetnél jogszabályi kötelezésen, jogerős bírósági határozaton, illetve hatósági kötelezésen alapuló tevékenységet végez, az e körbe tartozó feladatokat a fogadó szervezetnél önkéntes jogviszonyban nem végezheti.
- A tanuló nem létesíthet önkéntes jogviszonyt azzal a közoktatási intézménnyel, amellyel tanulói jogviszonyban, kollégiumi tagsági viszonyban áll. Kivétel táboroztatási tevékenység és egyéb közösségi programok.

MI AZ ÖNKÉNTES FELADATA?

- a közérdekű önkéntes tevékenységet a vonatkozó jogszabályok, szakmai és etikai előírások, valamint a fogadó szervezet utasításai szerint személyesen végezni,
- a közérdekű önkéntes tevékenység során tudomására jutott személyes adatot, üzleti és egyéb titkot megőrizni,
- Az önkéntes köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné.

- Az önkéntes nem köteles a fogadó szervezet utasításait teljesíteni, ha annak végrehajtása az önkéntes életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné, vagy az önkéntes szerződésbe ütközik.

AZ ÖNKÉNTES SZERZŐDÉS

Az önkéntes szerződés létrejöhet szóbeli, illetve írásbeli megállapodással. Bizonyos esetekben azonban mindenképpen

kötelező írásba foglalni, ezek:

- az önkéntes szerződést határozatlan időre vagy legalább 10 napra kötik,
- a közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön végzik,
- az önkéntes juttatásokban részesül,
- bármelyik fél azonnali hatályú felmondáshoz való jogát korlátozzák,
- az önkéntes kéri,
- ha az önkéntest engedélyköteles építési munkában foglalkoztatják.

A szerződésnek tartalmaznia kell:

- az önkéntes tevékenység tartalmát,
- a tevékenység ellátásának helyét,
- a tevékenységre fordítandó időt,

- azokat a juttatásokat, amelyeket az önkéntes részére biztosítanak (ezekről rendelkezni kell a szerződés megszűnésének esetére is).

Juttatások – a szerződéskötés során meg kell egyezni az önkéntessel a juttatásairól.

Önkéntesnek adható, ellenszolgáltatásnak nem minősülő juttatások:

- Munkaruházat, védőfelszerelés
- Utazás, szállás, étkezés költségei
- Védőoltás, szűrővizsgálat
- Iskolarendszeren kívüli képzés
- Jutalom: ha annak éves összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér mindenkori havi összegének 20 %-t

JOGOK BIZTOSÍTÁSA

Az önkéntes tevékenység során biztosítani kell az önkéntesek törvényben meghatározott jogait:

- A biztonságos munkavégzés feltételeit,
- a szükséges pihenőidőt,
- a tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, az ismeretek megszerzését,

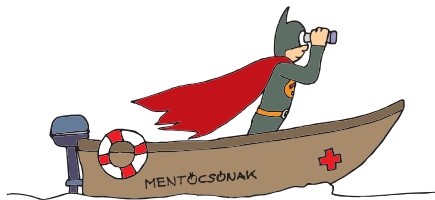
- tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes esetén a közérdekű önkéntes tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét.

NYILVÁNTARTÁS

A szervezetnél tevékenykedő önkéntesekről nyilvántartást kell vezetni.

- Önkéntes személyes adatai
- Közérdekű önkéntes tevékenység tartalma, helye, a tevékenységre fordítandó idő, pihenőidő
- A tevékenység megkezdésének - és amennyiben határozott idejű szerződésről van szó - befejezésének időpontja
- 18. életévét be nem töltött önkéntes esetén a tevékenységre fordított idővel kapcsolatos adatokat (a kiskorúakra vonatkozó speciális feltételek betartásának igazolása)
- Juttatások

A nyilvántartó lap mintája a 34. oldalon található.

Önkéntes a szervezetben

Mit kell átgondolni, mielőtt önkénteseket hívunk a szervezetbe?

SZERVEZETI ALAPOK:

- Miért akarunk önkénteseket fogadni?

Az önkéntesekre vonatkozó szervezeti stratégiában a szervezet vezetése és munkatársai közösen határozzák meg, hogy a szervezet küldetésének eléréséhez az önkéntesek bevonása miért fontos, továbbá hogyan tudnak hozzájárulni céljuk eléréséhez. Fontos mérlegelni, milyen előnyei/hátrányai vannak az önkéntesek bevonásának (a szervezet, a munkatársak és a célcsoportunk számára).

- Mikortól és mennyi ideig akar a szervezet önkénteseket foglalkoztatni?

- Milyen feltételeink adottak az önkéntesek fogadására?

Az önkéntesek fogadása előtt fontos átgondolni, hogy van e elegendő helyünk ahhoz, hogy többen dolgozzanak egy időben a szervezetünkönél, szükség esetén meg tudjuk e téríteni az önkéntes tevékenysége során felmerülő költségeket (pl.: eszközök, útiköltség, étkezés...stb.), van e elég humán kapacitás a szervezetben az önkéntesek munkájának irányítására. Ha a feltételek közül hiányzik valami, gondoljuk át azokat a lehetőségeket, melyekkel

ezeket megteremthetjük (Pl. Pályázati források a költségek térítésére, hosszabb távra bevonható önkéntes a humán kapacitás hiányának megoldására...stb).

- Mely munkát bízunk önkéntesekre?

Gondoljuk át, melyek azok a feladatok, melyekre a szervezetnek már nincs elég kapacitása, amelyekben jól jönne a segítség. Számolnunk kell azzal is, hogy míg egyes önkéntesek vállalják a hosszabb távú elköteleződést, mások csak rövidebb ideig lesznek mellettünk. Határozzuk meg az önkéntesek jogait és kötelezettségeit is.

- Milyen önkéntest szeretnénk?

Fontos, hogy meghatározzuk azokat a készségeket és kompetenciákat, melyek elengedhetetlenül szükségesek a meghatározott feladatok elvégzéséhez. Érdemes azonban nyitottnak lenni, hiszen egy egészen más képességekkel rendelkező, kreatív önkéntes új területek felé is szélesítheti a szervezet munkáját, szolgáltatásait. Ebben az esetben mérlegelnünk kell, hogy ez a tevékenység beilleszthető-e szervezetünk stratégiájába.

- Milyen értéke van a szervezeti kultúrában az önkénteseknek?

Milyen mértékben vonjuk be az önkénteseket, mennyire egészíti ki munkájuk, vagy épül rájuk a szervezet céljainak megvalósítása?

AZ ÖNKÉNTES MENEDZSMENT FOLYAMATA AZ ÖNKÉNTES SZEMSZÖGÉBŐL

- Toborzás

A toborzás azt a célt szolgálja, hogy megtaláljuk a megfelelő személyt a megfelelő helyre. Ehhez mindenképp előtte szükség van arra, hogy pontosan meghatározzuk, milyen tevékenységre, mely területre várunk önkéntes segítséget. A cél és a célcsoport meghatározása után, ki kell választanunk az üzenet eljuttatásának módját és formáját is. Az önkéntesek toborzásában segítségünkre lehet egy koordináló szervezet – Önkéntes Centrum is.

- Kiválasztás

Egy szervezetnek nem kell mindenkit elfogadnia, aki jelentkezik. Akkor lesz megfelelő a viszony, ha kölcsönösen elégedettek egymással. A szűrés során szűkítjük azt a kört, akiket önkéntesként szeretnénk fogadni, a válogatás során konkrétan kiválasztjuk azt vagy azokat a személyeket, akikkel megállapodást szeretnénk kötni.

- Bevezetés, orientáció, integrálás

Az önkéntesekkel való sikeres és hosszú távú együttműködés alapja, hogy ismerjék a szervezet munkáját, munkatársait, céljait és maguk is el tudják helyezni magukat ebben a rendszerben. Ezért érkezésükkor fontos, hogy mindezt bemutassuk nekik, feladatukat pontosan

meghatározzuk számukra. Az orientálás során találjuk meg azt a feladatkört, amelyre mindamellett, hogy a szervezetnek is szüksége van, az önkéntes alkalmas és szívesen is végzi. Az önkéntesek integrálására a legjobb módszer, ha elkötelezzük őket a szervezet küldetéséért.

- Képzés

Olyan önkéntes tevékenységnél, mely valamilyen ismeretet, készséget igényel, szükséges lehet a jelentkező önkéntesek felkészítése, képzése. Különösen fontos ez, ha veszélyes vagy felelősségteljes feladatot bízunk az önkéntesekre (pl. balesetvédelmi felkészítés az állatmenhelyen, vagy etikai, esetleg elsősegély felkészítés a kórházban, idősök otthonában...stb).

- Ellenőrzés, értékelés, visszacsatolás

Az önkéntesek munkáját érdemes rendszeresen ellenőriznünk, és tapasztalatainkról visszajelzést adni számukra. A szervezet számára értékes lehet az önkéntesek véleménye, észrevételei is, ezért fontos, hogy lehetőséget adjunk számukra ezek megfogalmazására.

- Mentorálás, koordinálás

Az önkéntes koordinátor munkája az önkéntesek tevékenységének tervezése, irányítása és ellenőrzése. A mentorálás célja, hogy az önkéntesnek munkája során kérdéseivel, problémáival legyen kihez fordulnia.

Ők egyben hidat is képeznek, információkat közvetítenek a fizetett alkalmazottak és az önkéntesek között. Kisebb szervezeteknél, illetve önkéntes programoknál e két feladatot egy személy is elláthatja.

- Motiválás

Az önkéntesek motiválására nem csupán a belépésnél fontos figyelmet fordítanunk. Ahhoz, hogy hosszú távú elhivatottság alakulhasson ki, meg kell találnunk azt amivel az önkénteseket a velünk való együttműködésre ösztönözhetjük. Ez életkoronként, élethelyzetenként változó, érdemes végiggondolni, mi az amit a szervezetünk a hozzánk jelentkezőknek (fiataloknak, idősebbeknek) nyújtani tud (pl. szakmai tapasztalatot bizonyos területeken, kapcsolatépítési lehetőséget, élményeket, kihívásokat, lehetőséget az önismeret elmélyítésére, jó közösséget, az embereken, környezetünkön való segítség jóérzését... stb.)

- Elismerés, köszönetnyilvánítás

Az önkéntesek munkáját nem jutalmazták fizetéssel. Számukra az elismerés, fáradozásuk megbecsülése a jutalom, ezért semmiképpen ne feledkezzünk el róla. Legyen személyre szóló, és legfőképpen őszinte.

- Juttatás, költségtérítés

Az önkéntesek anyagi ellenszolgáltatás nélkül vállalják magukra azokat a feladatokat, melyekkel segítségünkre

vannak. Idejüket, tudásukat, elhivatottságukat adják, nem várható el még az is, hogy a tevékenységükkel felmerülő költségeket is viseljék. Gondoljuk át, tudjuk-e valahogy kompenzálni az utazás, az étkezés, a szállás költségeit? Biztosítva vannak-e az önkéntesek a munkájuk során fellépő kockázatok ellen?

- **Kilépés, eltávozás**

Ha az eltávozásra sor kerül, fontos, hogy mindenki ismerje ennek okát, akár az önkéntes, akár a szervezet kezdeményezte a távozást. A koordinátor feladata, hogy ezt megbeszélje az önkéntessel. Az önkéntesek gyakran nem vállalják fel elégedetlenségük, vagy életkörülményük változásának közlését, csak egyszerűen elmaradnak. Ezért becsüljük meg azt, aki megteszi, köszönjük meg az addigi segítségét és tegyük meg a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy távozása a szervezet életében ne okozzon törést (pl.: vegyük át a megkezdett munkát és a kiadott eszközöket, egyeztessük adatait a későbbi kapcsolattartás érdekében, találjuk meg a megfelelő embert a távozó helyére...stb.)

- **Önkéntes tevékenység dokumentálása**

Az önkéntesek tevékenységének dokumentálása a szervezetnek és az önkéntesnek is érdeke. Mindkét felet védi a tisztázott jogi helyzet, a megkötött szerződés.

Ennek feltétele a szervezet önkéntest fogadó szándékának bejelentése az illetékes hatóság felé (Köt. 2005. LXXXVIII. tv.). A folyamatos kapcsolattartást szolgálja a nyilvántartás vezetése. A tevékenység ellenőrzésére, a visszacsatolásokhoz és a szervezet saját elszámolásához pedig fontos a jelenléti ív vezetése.

Jó tanácsok egy sikeres önkéntes program megvalósításához

- Határozzuk meg a szervezet és az önkéntesek igényeit!
- Legyen kész program- ill. projekttervünk, így előre tudjuk, hol és mikor lesz szükségünk segítségére!
- Döntsük el, hogy mit tehet az önkéntes a szervezetért!
- Az önkéntesekkel való munkát tervezzük meg!
- Döntsük el, hogy az önkénteseknek milyen tudással, képességgel kell rendelkezniük!
- Alakítsunk ki egy jól működő toborzó rendszert!
- Több forrásból toborozunk!
- Széles körben ismertessük szervezetünk munkáját, céljait!
- Az önkénteseket pontosan tájékoztassuk a feladatról, a szükséges időről és az elvárásainkról!

- Készítsünk minden önkéntes számára munkaköri leírást!
- Legyen egy ember, aki az önkéntesek munkáját koordinálja, ellenőrzi és támogatja (koordinátor)!
- Legyen egy ember, aki az önkéntesekkel emberileg foglalkozik (mentor)!
- Szervezzük meg az önkéntes betanítását, fejlesztését!
- Kötelesszük el az önkéntest a szervezet küldetése és céljai iránt!
- Dolgozzunk ki egy rendszert, ami alapján kifejezhetjük elismerésünket, s esetleg jutalmazhatunk is!
- Tisztázzuk a fizetett alkalmazottak és az önkéntesek közötti viszonyt!
- Vigyázzunk arra, hogy a fizetett alkalmazottak mindig tudják, kik az önkéntesek, és mi a feladatuk!
- Fogadjuk el az önkénteseket egyenrangú félnek!
- Teremtünk lehetőséget az önkénteseknek, hogy visszajelzést adhassanak munkánkról!
- Fejlesszünk ki egy tiszteletet megőrző elbocsátási folyamatot!

KÖSZÖNJÜK MEG, KÖSZÖNJÜK MEG ÉS MÉG EGYSZER
KÖSZÖNJÜK MEG MUNKÁJUKAT!

Speciális önkéntes programok

ÖNKÉNTESÉG KÓRHÁZI TERÜLETEN - KÓRHÁZI ÖNKÉNTES SEGÍTŐ SZOLGÁLAT ALAPÍTVÁNY

Kórházba kerülni nem kellemes. Betegágyhoz kötve, önállóságunkban korlátozva élni mindig kényszer. Ám egy kicsivel több odafigyeléssel, törődéssel elviselhetőbbé, sőt vidámabbá tehető! Sajnos a túlterhelt egészségügyi dolgozóknak erre már nem mindig marad erejük és idejük. Ezért indult útjára 1998-ban a Szent Margit kórházban az első önkéntes segítő program. Ma már 8 kórházban és 3 intézményben 400 állandó önkéntesük munkájával állnak a betegek szolgálatára.

Alapítványuk szervezett keretet biztosít azok számára, akik - önkéntes alapon, belső indíttatásra - valamilyen módon segíteni szeretnének a rövidebb-hosszabb kórházi tartózkodásra kényszerülőknak, legyenek akár gyerekek, akár idős emberek.

Néhány feladat, melyet önkéntesek végezhetnek – talán az Önök kórházában vagy szociális intézményében is:

- Kórtermekbe látogatás és igény szerinti segítségnyújtás: meghallgatás, beszélgetés, felolvasás, sétáltatás, stb.
- Ivásban, étkezésben való segítségnyújtás
- Beteg kérésének, ill. igényének tolmácsolása az ápoló, gyógyító személyzet felé
- Orvosok és nővérek kéréseinek teljesítése a betegekkel kapcsolatban
- Ebéd, ill. vacsoraosztásban való segédkezés, vizsgálati anyagok, leletek és egyéb dolgok átszállítása, ágyazás
- Betegek elkísérése vizsgálatokra
- A kórházba érkező betegek és a hozzátartozók tájékozódásban való segítése
- Gyermekprogramokban játszótérak működtetése

ÖNKÉNTESSÉG SZOCIÁLIS TERÜLETEN - A KAPU PROGRAM

A Kapu Program elnevezés önkéntes segítő szolgálatot takar, amely a szociális és egészségügyi állami ellátórendszer mellett, annak szolgáltatásait kiegészítve működik, és segítséget nyújt azoknak a speciális szükségletekkel élő embereknek, akik nyitottak a segítség igénybevételére. Kaput jelent a segítő és bajba jutott ember, a civil és önkormányzati rendszer között. Magyarországon sokféle önkéntes program él egymás mellett. Amiben a Kapu különbözik többitől, az egységes képzés, a kiképzett tréneri, programvezetői és koordinátori hálózat, az egységes eljárásrend, a kidolgozott adminisztráció és a minőségirányítási rendszerfejlesztés.

A program céljai:

- Segíteni az idős és bajba jutott embereknek annak érdekében, hogy minél tovább élhessenek saját otthonukban.
- Javítani az otthonában vagy bentlakásos intézményben élő, szociális, mentális vagy egészségügyi okokból hátrányos helyzetben lévő lakosság életminőségét.

- Támogatást nyújtani a hátrányos helyzetű társadalmi csoportoknak (fogyatékkal, pszichiátriai betegséggel élők, stb.).
- Kiegészíteni - szakképesítéshez nem kötött segítség nyújtásával - a helyi önkormányzatok meglévő szociális és egészségügyi szolgáltatásait.
- Kiszélesíteni a résztvevők látókörét - egy új tanulási módszer megismertetése által - a program során biztosított tréningekkel.
- Javítani az önkéntes munkát vállaló fiatalok elhelyezkedési lehetőségeit.
- Hozzásegíteni a munkanélküli önkénteseket - az önkéntes munka végzése során szerzett tapasztalat által - ahhoz, hogy megtalálják helyüket a munkaerőpiacon.

Vállalati önkéntesség

Az elmúlt egy-két évben már Magyarországon is egyre több cég felismerte a vállalati önkéntes programokban rejlő lehetőségeket, vagyis azt, hogy dolgozói számára lehetővé tegye az önkéntes programokban történő részvételt, s egyben ezzel is segítse a környezetében lévő helyi közösségeket.

A társadalmi felelősségvállalásnak ez a formája tőlünk nyugatabbra már gyakori és bevett módja a cég iránti lojalitás erősítésének, a csapatépítésnek és a cég közösségi szerepvállalásának.

A program során 1 ritkábban 2-3 nap alatt egy cég dolgozói (15-200 főig) a fogadóhelyszínen különböző, különösebb szaktudást nem igénylő feladatokat végeznek el.

Többek között:

- Kültéri játszóház festése, felújítása
- Kültéri bútorok, padok, asztalok felújítása, festése
- Kültéri fa, fémjátékok festése, rendbetétele (mászóka, stb.)
- Kert, udvar takarítás, rendezés, virágosítás, fásítás, területrendezés
- Fa, fém, betonkerítés festés
- Beltéri munkák: általában takarítás, festés, fa bútorok felújítása, dekoráció készítés
- Erdők, turista útvonalak, parkok felújítása, takarítása
- Szemétszedés, Őszi levélgyűjtés, Tavaszi virág és faültetés
- Földmunka, tereprendezés, Aktuális kerti munkák elvégzése (Fűnyírás, favágás, bozótirtás)
- Erdei pihenők létrehozása

MIÉRT JÓ A FOGADÓ SZERVEZETNEK, HA VÁLLALATI KÖZÖSSÉGET FOGAD?

- Mert az önkéntes tevékenység révén megvalósulnak olyan célok, amelyeket más forrásból nem tud fedezni;
- mert némi szervezésen kívül a fogadóhelyszínek semmibe nem kerül;
- mert minden költséget a (a feladatok elvégzéséhez szükséges anyagok, eszközök árát) a vállalat finanszíroz;
- mert a fogadóhelyszín közössége megismerhet más szférából jövő embereket.

Foglalkoztatás és önkéntesség

Az önkéntes az önkéntes szolgálat során tapasztalati tudással, készségek fejlesztésével és munkahelyi gyakorlat megszerzésével gazdagodik. Lehetősége nyílik arra, hogy védett körülmények között tapasztalhatta meg milyen egy munkahelyi közösség tagjaként dolgozni vagy éppen újra dolgozni. Milyen (újra) a munka világának szabályai szerint működni, milyen csapatban és ezzel egy időben mégis önállóan dolgozni, felelősséget vállalni saját magáért és másokért.

A tapasztalatszerzésen vagy a munka világába történő visszavezetésen túl az önkéntes személyiségfejlődése is pozitív irányba mozdul, hisz az önkéntességen keresztül olyan emberi és társadalmi értékek szolgálatába állítja magát, mint a szolidaritás, az odafordulás, vagy az elfogadás.

Az önkéntes tevékenység során megtapasztalja, milyen érzés adni másoknak, milyen a közösség érdekében egy jó célt szolgálni. Az önkéntes olyan élményt szerezhet, amely értékes segítség és útvaló a munka világában való boldoguláshoz.

Munkanélküliség esetén az önkéntes elkerülheti a munkanélküliség következményeként fellépő negatív jelenségeket: tartós otthonlét, önértékelési problémák, depresszió, társadalmi, szociális presztízs elvesztése, biztonságérzet elvesztése, szenvedélybetegség (alkohol, nyugtató, altató használata).

Az önkéntesnek az önkéntesség során bővül a kapcsolati hálója, alkalma lehet a pályaválasztásra, vagy a pálya-korrekcióra, gyakorolhatja szakmai végzettségét, kipróbálhat érdeklődésének megfelelő munkakört (melyhez nincs iskolai végzettsége).

Az önkéntes tevékenység során a fogadószervezet megismeri az önkéntes képességeit, az elvégzendő feladathoz történő hozzáállását, így potenciális munkavállalóként veszi figyelembe új munkatárs keresése esetén.

„Nem kapsz munkát tapasztalat nélkül, tapasztalatot pedig nem szerezhetsz munka nélkül. ÖNKÉNTESKÉNT mindezt megkaphatod.”

Önkéntes nyilvántartó lap

Nyilvántartási szám: _____

Szervezet neve: _____

1. Név:	4. Telefonszám:
2. Születési hely:	5. Anyja neve:
3. Születési idő: _____	6. Állampolgárság:
7. Lakó-, vagy tevékenységi hely:	
8. Tevékenység tartalma:	

9. Tevékenység ellátásának helyszíne:
10. Tevékenység végzéséhez szükséges idő:

11. Pihenőidő:

12. Tevékenység kezdésének dátuma:

13. Szerződés lejárata:

14. Szervezet által a tevékenység ellátásához biztosított juttatások

- munkabérség, végkielégítés
- utazási költségtérítés
- szállás költségtérítés
- étkezési költségtérítés
- védőruhák, szőrvizsgálat
- kárpót
- illat-élelmiszer, ellátás
- saját tulajdonú ruhák megőrzése
- illet-, egészség-, baleset-, felelősségbiztosítás
- egyéb:

15. Egyéb megjegyzés:

(A nyilvántartó lapot meg kell nyújtani a szervezet kezeltéi számára a nyilvántartó lap kitöltésekor)

Zala megye

www.onkenteszala.hu

Felhasznált irodalom, források:

2005. évi LXXXVIII. törvény a közérdekű önkéntes tevékenységről.

Kiáltvány az Európai Önkéntes Tevékenységről. European Volunteer Center, 2006.

Önkéntes Menedzsment - Talentum Tréning - Önkéntes Menedzsment módszertani segédanyag trénernek részére - Talentum Alapítvány.

Útmutató az önkéntes törvényhez - amit a fogadószervezeteknek tudni érdemes a közérdekű önkéntes törvénytől. Önkéntes Központ Alapítvány, 2006.

www.kapuprogram.hu - Béthel Alapítvány - Kapu Program

www.korhazionkentes.hu - Kórházi Önkéntes Segítő Szolgálat

www.onkentes.hu - Önkéntes Központ Alapítvány